รายงานสถานการณ์ภัยแล้ง
ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจแก้ไขและบรรเทาวิกฤตภัยแล้ง ปี 2562/63 กรมชลประทาน
โทร 02 669 2560 หรือ สายด่วน 1460

1. สถานการณ์น้ำในอ่างเก็บน้ำทั้งประเทศ (ข้อมูล ณ วันที่ 7 ม.ค.63)

- **สถานการณ์น้ำอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลางทั่วประเทศจำนวน 447 แห่ง** มีปริมาณน้ำในอ่างฯ รวมกันทั้งสิ้น 46,549 ล้าน ลบ.ม. (61% ของความจุอ่างฯ) เป็นน้ำใช้การได้ 22,721 ล้าน ลบ.ม. (44% ของความจุอ่างฯ)
- **อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ (น้อยกว่า 30%) จำนวน 10 แห่ง ได้แก่** แม่กวงอุดมธารา แม่มอก จุฬาภรณ์ อุบลรัตน์ ลำพระเพลิง ลำนางรอง ทับเสลา ป่าสักชลสิทธิ์ กระเสียว และคลองสียัด

2. สถานการณ์น้ำในอ่างเก็บน้ำ 4 เขื่อนหลักลุ่มเจ้าพระยา (ข้อมูล ณ วันที่ 7 ม.ค.63)

ปริมาณน้ำรวมกันทั้งสิ้น 10,906 ล้าน ลบ.ม. (44% ของความจุอ่างฯ) เป็นปริมาณน้ำใช้การได้ 4,210 ล้าน ลบ.ม. (23% ของความจุอ่างฯ)

3. ผลการจัดสรรน้ำฤดูแล้งปี 2562/63 (ข้อมูล ณ วันที่ 7 ม.ค.63)

- **ทั้งประเทศ** แผนการจัดสรรน้ำ 17,699 ล้าน ลบ.ม. จัดสรรน้ำไปแล้ว 5,959 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 34
- **เจ้าพระยา** แผนการจัดสรรน้ำ 4,000 ล้าน ลบ.ม. จัดสรรน้ำไปแล้ว 1,839 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 45

4. แผน-ผลการเพาะปลูกข้าวนาปรังปี 2562/63 ในเขตชลประทาน (ข้อมูล ณ วันที่ 2 ม.ค.62)

- **ทั้งประเทศ** แผนเพาะปลูกข้าวนาปรัง 2.31 ล้านไร่ ปัจจุบัน เพาะปลูกแล้ว 2.27 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 98.12 ของแผนฯ
- **ลุ่มเจ้าพระยา** แผนเพาะปลูกข้าวนาปรัง – ล้านไร่ (รณรงค์งดทำนาต่อเนื่องในฤดูแล้ง ปี 2562/63) ปัจจุบัน เพาะปลูกแล้ว 1.58 ล้านไร่

5. คุณภาพน้ำ : แม่น้ำเจ้าพระยา สถานีประปาสำแล จ.นนทบุรี (สูงกว่าเกณฑ์เฝ้าระวัง) ท่าน้ำนนทบุรี จ.นนทบุรี ท่าน้ำกรมชลประทาน สามเสน (สูงกว่าเกณฑ์เฝ้าระวัง) ทั้งนี้ กรมชลประทานได้บริหารจัดการน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาความเค็ม โดยทำการผันน้ำบางส่วนจากแม่น้ำแม่กลองมายังแม่น้ำเจ้าพระยา **แม่น้ำบางปะกง** สถานีปราจีนบุรี (ปกติ) **แม่น้ำท่าจีน** สถานีปากคลองจินดา (ปกติ) และ**แม่น้ำแม่กลอง** สถานีปากคลองดำเนินสะดวก (ปกติ)

6. จังหวัดที่มีการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน (ภัยแล้ง) ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.2562 จำนวน 14 จังหวัด ได้แก่ เชียงราย น่าน นครพนม มหาสารคาม บึงกาฬ หนองคาย บุรีรัมย์ กาฬสินธุ์ กาญจนบุรี ฉะเชิงเทรา เพชรบูรณ์ อุทัยธานี นครราชสีมา และอุตรดิตถ์ รวมทั้งสิ้น 69 อำเภอ 420 ตำบล 3,785 หมู่บ้าน/ชุมชน (ข้อมูลจากกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ณ วันที่ 7 มกราคม 2563)

7. กิจกรรมและการให้ความช่วยเหลือของศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจแก้ไขและบรรเทาวิกฤตภัยแล้งฯ

- ดร.ทองเปลว กองจันทร์ อธิบดีกรมชลประทาน พร้อมผู้บริหารกรมชลประทาน ลงพื้นที่ติดตามการบริหารจัดการน้ำเพื่อรักษาระบบนิเวศในลุ่มน้ำแม่กลอง ท่าจีน และเจ้าพระยา เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2563 ณ สถานีวัดน้ำท่า C.29A ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร จ.พระนครศรีอยุธยา, ประตูระบายน้ำสิงหนาท 2 จ.พระนครศรีอยุธยา, โรงสูบน้ำดิบการประปานครหลวง (สำแล) จ.ปทุมธานี, โรงผลิตน้ำประปามหาสวัสดิ์ (คลองปลายบาง) จ.นนทบุรี และประตูระบายน้ำคลองลัดโพธิ์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.สมุทรปราการ เนื่องจากค่าความเค็มในลุ่มน้ำเจ้าพระยาที่จุดเฝ้าระวังโรงสูบน้ำดิบสำแลของการประปานครหลวง จ.ปทุมธานี ยังสูงกว่าเกณฑ์เฝ้าระวังเพื่อการผลิตประปา เพราะน้ำเค็มรุกล้ำเข้าไปในแม่น้ำเจ้าพระยาในช่วงที่น้ำทะเลหนุนสูง กรมชลประทานจึงได้ผลักดันค่าความเค็ม โดยการผันน้ำจากแม่น้ำท่าจีนและแม่น้ำแม่กลองมายังแม่น้ำเจ้าพระยา พร้อมทั้งใช้เครื่องผลักดันน้ำในคลองพระยาบรรลือ 54 เครื่อง เครื่องสูบน้ำที่สถานีสูบน้ำสิงหนาท 2 จำนวน 12 เครื่อง และที่สถานีสูบน้ำพระยาบรรลือ 14 เครื่อง เพื่อเร่งระบายน้ำลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยา ทั้งนี้ขอความร่วมมือจากทุกภาคส่วนร่วมใจกันใช้น้ำตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด เพื่อให้การควบคุมค่าความเค็มเกิดประสิทธิภาพ ทั้งจะทำให้ปริมาณน้ำที่มีอยู่อย่างจำกัดใน 4 เขื่อนหลักของลุ่มน้ำเจ้าพระยา เพียงพอต่อการอุปโภคบริโภค และรักษาระบบนิเวศตลอดช่วงฤดูแล้งนี้ไปจนถึงต้นฤดูฝนปีหน้าอย่างไม่ขาดแคลน
- กรมชลประทาน วางมาตรการในการดำเนินการแก้ไขปัญหาภัยแล้งในลุ่มน้ำสะแกกรังระยะเร่งด่วน เนื่องจากสถานการณ์น้ำมีปริมาณน้ำอยู่เกณฑ์น้อย ประกอบกับแหล่งน้ำสนับสนุนจากทางตอนบนไม่เพียงพอ โดยจะใช้วิธีการหมุนเวียนน้ำผ่านประตูระบายน้ำประพาสต้นหรือประตูระบายน้ำขุมทรัพย์ เพื่อให้การหมุนเวียนของน้ำไหลอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนในระยะสั้นจะดำเนินการก่อสร้างประตูระบายน้ำพร้อมสถานีสูบน้ำบริเวณประตูระบายน้ำทุ่มทรัพย์ และเพิ่มประสิทธิภาพในการกักเก็บน้ำและอาคารบังคับน้ำในบึงขุมหมา รวมทั้งได้เร่งดำเนินการพัฒนาแหล่งน้ำสะแกกรังตอนบนและพิจารณาศึกษาความเป็นไปได้ของประตูระบายน้ำกันปากแม่น้ำสะแกกรังก่อนไหลลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยา เพื่อใช้ในการบริหารจัดการน้ำและกักเก็บน้ำไว้ใช้ในช่วงฤดูแล้งในระยะยาวต่อไป